

משנה עירובין פרק א

Mishnah Eruvin, chapter 1

(1) A [crossbeam spanning the entrance of a] *mavoy*, [meaning either a) an alleyway less than 16 *amot* — cubits wide or b) a “blind alley” (even though, wider than 16 *amot* — cubits) which has only one end open to a public domain. Such an alleyway has no Biblical prohibition of carrying within it. However, the Sages instituted (according to the רע"ב, via an Oral tradition handed down from Sinai) a prohibition lest one come to carry in a public domain, carrying in which constitutes a Biblical prohibition. The Sages (via Oral tradition) however, made a dispensation, where one places a crossbeam over the entrance way, which would serve as a symbolic reminder that these two areas, the public domain and the alleyway, are distinct entities. Hence the Mishnah says: A crossbeam (spanning the entrance) of an alleyway] higher than twenty cubits, should be lowered [since the crossbeam is not readily visible to the eye]. Rabbi Yehudah says: This is unnecessary, [since Rabbi Yehudah holds, that the function of the crossbeam is to create an additional wall, using the principle of *pi tikrah yoraid v'soseim* — the edge of a roof is considered extended to the ground and is *halachicly* speaking considered a partition]. [Any entrance] that is wider than ten cubits [which consequently, cannot be regarded as a doorway through the wall, but rather, is a breach disqualifying the wall] should be reduced [in width to ten cubits]; but if it has the shape of a doorway [*tzurat hapetah*, the

רבנו עובדיה מברטנורא

א מבויו. שאינו רחב שש עשרה אמה אע"פ שהוא פתוח משני ראשיו לרשות הרבים, אי נמי רחב שש עשרה אמה ואינו מפולש אלא ראשו אחד פתוח לרשות הרבים וראשו אחד סתום. ומן התורה שרי לטלטולי ביה בלא שום תקן ורבנן הוא דגזור עליה, דילמא אתי לטלטולי ברשות הרבים גמור. ושרויה בתקנתא דלחי או קורה דתהוי ליה היכרא. ואם הניח את הקורה למעלה מעשרים אמה, ימעט. כלומר ישפיל את הקורה עד שתהיה למטה מעשרים. דלמעלה מעשרים לא שלטא בה עינא. ואם יש בקורה [זו] אמלתרא פירוש ציורים ופרחים, אפילו למעלה מעשרים אמה אינו צריך למעט, שעל ידי אותם הציורים שלטא בה עינא: ר' יהודה אומר אינו צריך. דטעמא דקורה לאו משום היכרא אלא משום מחיצה, דאמרין פי תקרה יורד וסותם, וכיון שכן הוא, מה לי בתוך עשרים מה לי למעלה מעשרים. ואין הלכה כרבי יהודה: והרחב מעשר אמות ימעט. דטפי מעשר אמות לא מקרי פתח אלא פרצה ואנן פתח בעינן, הלכך ימעט רוחב כניסתו ויעמידנו על עשר או על פחות: ואם יש לו צורת הפתח. בכל מקום שאמרו חכמים צורת פתח, הוא אפילו קנה מכאן וקנה מכאן גבוהים עשרה טפחים או יותר וקנה על גביהן ואע"פ שאינו נוגע בהן ואע"פ שגבוה מהן יותר משלשה טפחים. וכל האמות השניות במשנה זו ובכל עירובין וסוכה וכלאים הם אמה בת ששה טפחים וכל

simplest form of which is a horizontal pole or reed placed above upright poles at each end, which *halachically* speaking, in many instances is considered a full partition], there is no need to reduce it [the width of the breach] even though it is wider than

אף על פי שהוא רחב מעשר אמות, אין צריך למעט: ב הכשר מבוי, בית שמאי אומרים, לחי וקורה, ובית הלל אומרים, לחי או קורה. רבי אליעזר אומר, לחיין. משום רבי ישמעאל אמר תלמיד אחד לפני רבי עקיבא, לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על מבוי

ten cubits.

(2) The rendering of an alley [which has three walls] fit [for the movement of objects within it on the Sabbath.] Bet Shammai say, [The dispensation received via our Oral tradition] requires [both] a side-post and a beam [spanning the entrance to the alley], and Bet Hillel say, [The tradition is] either a side-post or a beam. Rabbi Eliezer says: Two side-posts. A disciple in the name of Rabbi Yishmael stated in the presence of Rabbi Akiva, Bet Shammai and Bet Hillel did not differ on [the ruling that] an alley that was less than four cubits [in width, at

רבנו עובדיה מברטנורא

טפח ארבע אצבעות בגודל, אלא שפעמים צריך למדוד בטפח עצב, כלומר שלא ישים ריחוק באצבעות הגודל בין זו לזו אלא יהיו מצומצמות ונוגעות זו בזו, ופעמים צריך ליתן ריחוק בין גודל לגודל שלא יהיו נוגעים זו בזו והוא הנקרא טפח שוחק. כיצד, בזמן שהמדידה בטפח עצב היא לחומרא כגון מבוי שהוא גבוה מעשרים אמה ימעט וסוכה שהיא גבוהה מעשרים אמה פסולה, מודדים בטפח עצב. ובזמן שהמדידה בטפח שוחק היא לחומרא כגון מבוי אין גבהו פחות מעשרה טפחים סוכה אין גבהה פחות מעשרה טפחים, מודדין בטפח שוחק. וכן לעולם: **ב הכשר מבוי.** הכנתו והזמנתו של מבוי לטלטל בתוכו על ידי שתופי מבואות: **בית שמאי אומרים לחי וקורה.** שניהן צריך, דסבירא להו מן התורה ארבע מחיצות שלימות בעינן, ואתאי הלכה למשה מסיני ואוקימתא לרביעית אלחי וקורה: **ובית הלל אומרים או לחי או קורה.** דמן התורה שלש מחיצות (שלימות) בעינן ותו לא, ואתאי הלכה למשה מסיני להוסיף הרביעית או בלחי משהו או בקורה להיכיר מחיצה. ומבוי דאיירי ביה הכא הוא מבוי סתום משלש רוחותיו ורוח רביעית פתוחה לרשות הרבים. וארכו יותר על רחבו, דאי ארכו כרחבו, הי כחצר שנפרצה הפתוחה לרשות הרבים וצריך פס ארבעה או שני פסין של כל שחק, וכן חצר שנפרצה לרשות הרבים וארכה יותר על רחבה, נדונה כמבוי ונתרת בלחי או בקורה. ומבוי שהוכשר בלחי חלוק ממבוי שהוכשר בקורה, דאילו מבוי שהוכשר בלחי הוא כאילו יש לו ארבע מחיצות והזורק מרשות הרבים לתוכו חייב. ומבוי שהוכשר בקורה אף על פי שמותר לטלטל בתוכו על ידי שתוף לא הוא כרשות היחיד גמורה והזורק מרשות הרבים לתוכו חייב. ומבוי שהוכשר בקורה אף על פי שמותר לטלטל בתוכו על ידי שתוף לא הוא כרשות היחיד גמורה והזורק מרשות הרבים לתוכו פטור. דקיימא לן, קורה משום היכרא ולחי משום מחיצה: **רבי אליעזר אומר לחיים.** כבית שמאי סבירא ליה ובעי לחי מכאן ומכאן. ואין הלכה כר' אליעזר: **אמר תלמיד אחד.** הוא רבי

its entrance] may be converted into a permitted domain either by means of a side-post or by that of a beam. They only differ in the case of one that was wider than four, and up to ten cubits, in which respect, Bet Shammai ruled, Both a side-post and a beam [are required], while Bet Hillel ruled, Either a side-post or a beam. Rabbi Akiva says: They [Bet Shammai and Bet Hillel] differed in both cases [whether the entrance was less or more than four cubits in width].

- (3) The crossbeam [the Rabbis] spoke of, must be wide enough to hold an *ariah* [a half-sized brick] which is half of a *leveinah* [a brick of full size] of three handbreadths [hence, an *ariah* is one and a half handbreadths]. It is sufficient for a beam to be one handbreadth wide in order to hold the length of an *ariah* [i.e., the *ariah* may overlap the beam by a quarter handbreadth on each side].
- (4) [The beam not only, must be] wide enough to hold an *ariah*, but also strong enough to support [the weight of] such an *ariah*. Rabbi Yehudah rules, [The beam is valid if it is sufficiently] wide, even though it is not strong [enough to support the *ariah*].
- (5) If it was made of straw or reeds [this is a continuation of Rabbi Yehudah's ruling], it is looked upon as though it had been made of metal; [if it was] bent [so that no brick can rest upon it], it is looked upon as though it were straight;

רבנו עובדיה מברטנורא

מאיר: שהוא פחות מארבע אמות. רוחב פתחו: אמר רבי עקיבא על זה ועל זה נחלקו. והנא קמא נמי הכי קאמר דלא מפליג בין רחב לקצר, ומפרש בש"ס דאיכא בינייהו מבוי שיש ברוחב פתחו פחות מארבעה טפחים, דחד מנייהו סבר אינו צריך לא לחי ולא קורה, ואידך סבר צריך לחי או קורה, ולא הוברר מתוך דבריהם הי מנייהו סבר צריך והי מנייהו סבר אינו צריך: ג רחבה כדי לקבל אריח. שתהא ראויה לבנות עליה בנין לקביעות: והאריח חצי לבנה של שלשה טפחים. נמצא האריח טפח ומחצה רוחב: דיה לקורה ברוחב טפח. הכי קאמר, כיון שהקורה רחבה טפח, אותו חצי טפח הנותר שהאריח רחב טפח ומחצה יכול למרדח בטיט, אצבע מכאן ואצבע מכאן, ועל ידי כן תהיה רחבה לקבל אריח. והכי מפרש לה בש"ס: ד בריאה לקבל אריח. חזקה לסבול כובד האריח שלא תשבר. וכן הלכה: ה היתה של קש ושל קנים כו'. רבי יהודה קאמר לה ולית הלכתא כוותיה:

[if it was] round [so that no brick can rest upon it], it is looked upon as though it were square. Whatever has a circumference of three handbreadths is [approximately] one handbreadth in diameter. [The circumference of a round crossbeam must consequently, be no less than three handbreadths.]

(6) The side-posts of which they [the Rabbis] spoke (see Mishnah 2) [must

be no less than] ten handbreadths in height, but their width and thickness may be any size whatsoever. Rabbi Yose says: Their width [must be no less than] three handbreadths.

(7) Side-posts may be made of anything. Even of living beings, but Rabbi Yose forbids this [since they may die and subsequently, may not have the minimum ten handbreadths required in height]. It [any object, even an animate one, that was used to close up a tomb] also causes defilement [even after it had been removed from the grave] as a *golel* [i.e., the cover of a tomb; such a covering is subject to the same degree of uncleanness as the corpse itself] but Rabbi Meir rules that it is not susceptible to defilement. [He maintains that a living being cannot be a partition and therefore cannot be a *golel*.] Documents of divorce may be written on it, but Rabbi Yose HaGalili declares it to be unfit [since living beings are not referred to as *sefer krisus* i.e., a scroll of the divorce; however,

רבנו עובדיה מברטנורא

עקומה. שאין אריח יכול לנח עליה. וכן עגולה אין אריח נח בה; **אם יש בהיקפה.** כלומר ואיזו היא מדת העגולה להכשיר, כל שיש בהיקפה שלשה טפחים, שצריכה חוט שלשה טפחים להיקפה סביב, בידוע שיש בה רוחב טפח אם תחלק. שכן מצינו בים שעשה שלמה (ד"ה ב ד) עשר באמה משפתו אל שפתו עגול סביב וקו שלשים באמה יסוב אותו סביב, אלמא לכל אמה רוחב בעיגול איכא שלש אמות היקף; **ו לחיים שאמרו.** לחיים שנחלקו בה רבי אליעזר וחכמים, דלרבי אליעזר תרתי בעינין ולרבנן חדא. זהו שיעורן: **גבהן עשרה טפחים.** כשיעור גובה המבוי דאין גבהו פחות מעשרה טפחים. ואפילו היה המבוי גבה הרבה דיו בלחי גבהו עשרה טפחים: **רבי יוסי אומר רחבן שלשה.** דבעי דבר חשוב במחיצה. ואין הלכה כרבי יוסי: **ז ורבי יוסי אוסר.** דחיישינן שמא תמות ולא הוי גבוהה עשרה ולא יהיב אדעתיה וסמיך עלה; **ומטמא משום גולל.** אם עשאן גולל לקבר מטמא לעולם אם נגע בו אדם וכלים כאוחל המת אפילו ניטל משם, דכתיב (במדבר יט) וכל אשר יגע על פני השדה, ודרשינן לרבות גולל ודופק, גולל הוא כסוי הקבר; **ורבי מאיר מטהר.** טעמא דרבי מאיר משום דקסבר כל מחיצה העומדת ברוח חיים אינה מחיצה. ואינה הלכה: **ור' יוסי הגלילי פוסל.** דכתיב

כֹּאֵלוּ הִיא פְּשׁוּטָה. עֲגֻלָּה, רוֹאִין אוֹתָהּ כְּאֵלוּ הִיא מְרַבֵּעַת. כֹּל שֵׁישׁ בְּהִקְפוֹ שְׁלֹשָׁה טַפְחִים, יֵשׁ בּוֹ רַחֵב טַפַּח: וְלַחֲיִין שְׁאֵמְרוּ, גְּבַהֵן עֶשְׂרֵה טַפְחִים, וְרַחֲבָן וְעֵבֶן כֹּל שֶׁהוּא. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר, רַחֲבָן שְׁלֹשָׁה טַפְחִים: ז בְּכֹל עוֹשִׂין לַחֲיִין, אֶפְלוּ כְּדָבָר שֵׁישׁ בּוֹ רוּחַ חַיִּים. וְרַבִּי יוֹסִי אוֹסֵר. וּמְטַמֵּא מְשׁוּם גּוֹלֵל, וְרַבִּי מֵאִיר מְטַהֵר. וְכוּתֵבִין עֲלָיו גִּטֵי נָשִׁים, וְרַבִּי יוֹסִי הַגְּלִילִי פּוֹסֵל:

the Sages maintain that the word *sefer* of *sefer krisus* means a recital as in *l'saper* hence, a recounting of divorce].

(8) If a caravan camped in a valley [since it is an area not frequented by the public, the valley is a *karmelit* — an area not considered public domain nor private domain (see Shabbat 6a)]

and it was surrounded [and barricaded] by the trappings of the cattle, it is permissible to move objects within it, provided [the trappings] constitute a fence ten handbreadths in height and the gaps [e.g., between one saddle to the other, is less than ten cubits and] do not exceed [in their total length] the built-up parts [in their total length]. Any gap which [in its width does not exceed] ten cubits is permitted [provided however, that the length of the built-up parts exceeds that of the gaps], because it is [viewed as] a doorway. If it exceeds this [measurement], it is forbidden [even though all the remainder of the fence, which is the majority, is built up.]

(9) [A caravan in camp, this is a continuation of Mishnah 8] may [in order that it be permitted to move objects within it on the Sabbath] be surrounded by three ropes [attached to reeds, or any stakes], the one above the other, provided [the space] between the one rope and the other [and between the lowest one and the ground] is less than three handbreadths [a gap of less than three handbreadths being regarded by the rule of *lavud* as if it were closed up]. The size of the ropes

רבנו עובדיה מברטנורה

(דברים כד) וכתב לה ספר, מה ספר אין בו רוח חיים אף כל שאין בו רוח חיים. ורבנן, אי כתיב וכתב לה בספר, כדקאמרת, השתא דכתיב וכתב לה ספר, לספור דברים הוא דאתא. והלכה כתנא קמא. ואם כתב לה גט בקרן של פרה ונתן לה את הפרה דהשתא אינו צריך קציצה לאור שנכתב, כשר. אבל אם לא נתן לה את הפרה אלא את הקרן כיון שצריך קציצה לא מגרשא ביה: **ח ולא יהיו פרוצות יתרות על הבנין.** ואפילו הן פרוצות קטנות פחותות מעשר, אם הפרוץ מרובה על העומד אינה מחיצה, ואף כנגד העומד אסור: **כל פרצה שהיא כעשר אמות מותרת.** ובלבד שיהא העומד רב עליה. אי נמי פרוץ כעומד, הוי מחיצה ואף כנגד הפרוץ מותר **יתר מכאן אסור.** אפילו פרצה אחת יותר מעשר, אוסרת כל ההיקף. ואפילו העומד מרובה, דלא עבדי אינשי פתח יותר מעשר והוי פרצה. ודוקא דאין לה צורת פתח. אבל אית לה צורת פתח, אפילו יותר מעשר הוי פתח: **ט מקיפין שלשה חבלים.** אשיירא שחנתה בבקעה קאי: **זה למעלה מזה.** על גבי יתדות סביב מן החבל התחותן לקרקע פחות משלשה והרי כאילו כולו עומד, דכל פחות משלשה כלבוד דמי, וממנו לאמצעי פחות

[must be such] that their [total] thickness shall be more than a handbreadth [i.e., each rope a bit more than a third of a handbreadth], so that the total height [of the rope barrier] shall be ten handbreadths [high].

(10) [The camp] may also be surrounded by reeds [driven in the ground in a vertical position], provided there is no [gap of] three handbreadths [so that the rule of *lavud* will apply] between any two reeds. [In laying down these rulings that a barrier of ropes drawn horizontally or a fence of reeds driven in the ground vertically is a valid enclosure in respect to the Sabbath laws.] the Rabbis spoke only of a caravan [i.e., three or more people, in which case the Rabbis relaxed the law, but not of an individual whose barrier or fence must be provided with both horizontal and vertical stakes, reeds, or ropes]. This is the opinion of Rabbi Yehudah; but the Sages maintain that they spoke of a caravan only because [in its case this, the putting up of a barrier round the camp, is] a usual occurrence [but the same laws apply also to camps of individuals]. Any partition that is not [made up of] both vertical and horizontal [stakes] is not a valid partition [even in the case of a caravan]. This is the opinion of Rabbi Yose, son of Rabbi Yehudah [who differs from his father's view], but the Sages rule, One of the two [either vertical or horizontal stakes or poles and the like. This applies even in the city. However, the previously mentioned view of the Sages who differ with Rabbi Yehudah, permit either horizontal or vertical stakes or ropes even for an individual, however, only while traveling, but not in the city].

רבנו עובדיה מברטנורא

משלשה, הרי עומד ששה טפחים פחות שני משהויין בשני האוירין, ומאמצעי לעליון פחות משלשה, הרי תשעה טפחים עומד בשלשה האוירין פחות משלשה משהויין: **שעור עובי החבלים יותר על טפח.** שלשה משהויין, כדי שיהא בין הכל עשרה טפחים: **י מקיפין בקנים.** נעוצים ועומדים, הו היא מחיצת שתי. אבל של חבלים הויא מחיצה של ערב: **בשיירא דברו.** הקילו אצלן שאין צריבין אלא או שתי כגון קנים או ערב כגון חבלים. אבל ליחיד לא הקילו אלא עד שיהיה בזן שתי וערב. ושלשה בני אדם הרי הן בשיירא: **כל מחיצה שאינה של שתי ושל ערב כו'.** רבי יוסי ב"ר יהודה פליג עליה דאבוחה וקאמר אפילו לשיירא בעי שתי וערב: **אחד משני דברים.** או שתי או ערב. ואיכא בין רבנן קמאי לרבנן בתראי דרבנן קמאי לא שרו ליחיד אלא דומיא דשיירא, בדרך, הואיל ואינו יכול לעשות מחיצה ראויה, ולא בישוב, ורבנן בתראי אמרי אחד משני דברים בין ליחיד בין לרבים בין בדרך בין בישוב, והלכתא כוותיהו. אלא שאדם אחד או שנים ששבתו במדבר אין יכולים לעשות

יתר על טפח, כדי שיהא הכל עשרה טפחים: **י מקיפין בקנים,** ובלבד שלא יהא בין קנה לחברו שלשה טפחים. **בשיירא דברו,** דברי רבי יהודה. **וחכמים אומרים,** לא דברו בשיירא אלא בהווה. **כל מחיצה שאינה של שתי ושל ערב,** אינה מחיצה. **דברי רבי יוסי בר רבי יהודה.** **וחכמים אומרים,** אחד משני

Four obligations were exempted [to warriors] in [a military] camp: They may requisition wood from anywhere, they are exempt from washing their hands [before eating bread], and [are exempted from the prohibition of eating] *de'mai* [— produce about which it is doubtful whether tithes had been properly taken], and from the obligation of preparing an *eruv* [*hatzeirot*].

רבנו עובדיה מברטנורה

מחיצה גדולה יותר מבית סאתים שהוא מאה אמה אורך על חמשים רוחב כחצר המשכן, ושלשה בני אדם או יותר הן שיירא ויכולים לעשות מחיצה גדולה ואפילו כמה מילין כפי מה שצריך להם ולכלי תשמישם ולבהמתם ובלבד שלא ישאר מקום פנוי בתוך המחיצה יותר מבית סאתים: **פטר** **במחנה**. ליוצאי מלחמה ואפילו במלחמת הרשות: **מביאין עצים**. ואין חוששים משום גזל ואפילו כרתו אותם בעליהם ועשאו חבילות: **ופטורים מרחיצת ידים**. שלפני הסעודה. אבל במים שלאחר הסעודה חייבים, הואיל ונתקנו מחמת הסכנה של מלח סדומית המסמא את העינים, וחמירא סכנתא מאיסורא: **ומדמאי**. שאין צריכין להפריש תרומת מעשר של דמאי כגון אם לקחו תבואה מעם הארץ: **ומלערב**. עירובי חצרות כגון מאוהל לאוהל במחנה מוקף מחיצות. אבל עירובי תחומין צריכין לערב: